

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa

Departament Kontroli Wewnętrznej
Wydział Analiz i Kontroli Nieprawidłowości

Najczęściej występujące
błędy/nieprawidłowości w realizacji
zamówień publicznych – tryby podstawowe

Warszawa, dnia 18 listopada 2015 r.

Spis treści:

Wstęp	3
Najczęściej występujące błędy/nieprawidłowości dotyczące zamówień publicznych.....	4

Wstęp

1. Zasady opracowania dokumentacji

W niniejszym opracowaniu przedstawiono najczęściej występujące błędy/nieprawidłowości związane z realizacją zamówień publicznych w odniesieniu do trybów podstawowych (nieograniczony i ograniczony).

Niniejszy dokument opracowano na podstawie informacji o błędach i nieprawidłowościach stwierdzanych w zakresie zamówień publicznych w działaniach wdrażanych przez ARiMR, będących w posiadaniu Departamentu Kontroli Wewnętrznej oraz informacji zawartych w *Poradniku dla osób odpowiedzialnych za udzielanie zamówień publicznych dotyczących unikania najczęstszych błędów popełnianych w projektach finansowanych z europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych*, opracowanym przez służby Komisji Europejskiej Luksemburg Urząd Publikacji Unii Europejskiej w 2015 r.

2. Sposób prezentacji danych

Cały proces zamówień publicznych podzielono na etapy, w których wyszczególniono rodzaj błędu/nieprawidłowości, wskazanie naruszenia przepisu z Prawa zamówień publicznych oraz opisano na czym polega błąd/nieprawidłowość.

Wyodrębnione etapy postępowania o udzielenie zamówienia publicznego:

- 1) Przygotowanie dokumentacji przetargowej,
- 2) Ustalenie kryteriów wyboru/ udzielenia zamówienia,
- 3) Publikacja ogłoszenia,
- 4) Otwarcie, ocena i ewaluacja ofert,
- 5) Podpisanie umowy i ogłoszenie o udzieleniu zamówienia,

Najczęściej występujące błędy/nieprawidłowości w realizacji zamówień publicznych

Przygotowanie procesu o udzielenie zamówienia publicznego		
Rodzaj błędu/nieprawidłowości	Naruszenie przepisu Pzp	Opis błędu/nieprawidłowości
<ul style="list-style-type: none"> Niezachowanie formy pisemnej postępowania o zamówienie publiczne. 	<ul style="list-style-type: none"> Art. 9. 1. 	<ul style="list-style-type: none"> Brak dokumentów z przeprowadzonego postępowania przetargowego.
<ul style="list-style-type: none"> Niewłaściwie sporządzony opis przedmiotu zamówienia (nieuwzględniający wszystkich wymagań i okoliczności mogących mieć wpływ na sporządzenie oferty) 	<ul style="list-style-type: none"> Art. 29.1. 	<ul style="list-style-type: none"> Niewykorzystanie norm, aprobat, specyfikacji technicznych i systemów odniesienia
<ul style="list-style-type: none"> Dyskryminacyjny opis przedmiotu zamówienia 	<ul style="list-style-type: none"> Art. 29 ust. 2 Art. 29 ust. 3 Art. 30 ust. 2 – 4 	<ul style="list-style-type: none"> Opisanie przedmiotu zamówienia w sposób, który mógłby utrudniać uczciwą konkurencję Opisanie przedmiotu zamówienia przez wskazanie znaków towarowych, patentów lub pochodzenia bez zachowania przesłanek określonych w tym przepisie Opisanie przedmiotu zamówienia za pomocą norm, aprobat, specyfikacji technicznych i systemów odniesienia bez zachowania przesłanek określonych w tym przepisie
<ul style="list-style-type: none"> Niewłaściwie określona wartość zamówienia publicznego 	<ul style="list-style-type: none"> Art. 32 	<ul style="list-style-type: none"> Błędne określenie całkowitego szacunkowego wynagrodzenia wykonawcy
<ul style="list-style-type: none"> Nieprawidłowości w zakresie terminu określenia wartości zamówienia publicznego 	<ul style="list-style-type: none"> Art. 35.1. 	<ul style="list-style-type: none"> Ustalenie wartości zamówienia publicznego w okresie dłuższym niż 3 m-ce przed dniem wszczęcia postępowania w zakresie usług i dostaw

		oraz 6 m-cy na roboty budowlane
<ul style="list-style-type: none"> • Przyjęcie niewłaściwego kursu złotego w stosunku do euro stanowiącego podstawę przeliczania wartości zamówień publicznych 	<ul style="list-style-type: none"> • Art. 35.3. 	<ul style="list-style-type: none"> • Zastosowanie niewłaściwego średniego kursu złotego w stosunku do euro stanowiącego podstawę przeliczenia wartości zamówień .
<ul style="list-style-type: none"> • Nie powołanie Komisji Przetargowej w sytuacji, gdy ustawa przewiduje obowiązek jej powołania 	<ul style="list-style-type: none"> • Art. 19.1. 	<ul style="list-style-type: none"> • Kierownik zamawiającego nie powołał komisji do przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia gdy wartość jego była większa od kwoty określonej w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8
<ul style="list-style-type: none"> • Podział zamówienia na części w celu uniknięcia stosowania przepisów ustawy 	<ul style="list-style-type: none"> • Art. 34.2. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ustalenie wartości zamówienia na usługi lub dostawy powtarzające się okresowo nie może być dokonane w celu uniknięcia stosowania przepisów
<ul style="list-style-type: none"> • Niedopełnienie obowiązku opublikowania odpowiedniego ogłoszenia 	<ul style="list-style-type: none"> • Przetarg nieograniczony Art. 40 ust. 3 • Przetarg ograniczony Art.. 40 ust. 3 w związku z Art. 48 ust. 1 	<ul style="list-style-type: none"> • Stosuje się odpowiednio do wymienionych w tych punktach przypadków naruszeń powołanych przepisów w powiązaniu z naruszeniem Art. 32 ust. 2 i z zastrzeżeniem Art. 6a tj. poprzez podział zamówienia na części lub zaniżenie jego wartości, który powoduje, że wartość zamówienia jest mniejsza niż kwoty określone w przepisach wydanych na podstawie Art. 11 ust. 8
<ul style="list-style-type: none"> • Powołanie komisji przetargowej w liczbie mniejszej niż 3 osoby 	<ul style="list-style-type: none"> • Art. 21 ust 2 	<ul style="list-style-type: none"> • Ilościowy skład komisji przetargowej nie może być mniejszy niż 3 osoby
Ustalenie kryteriów wyboru udzielenia zamówienia. Faza przed ogłoszeniem zamówienia publicznego		
Rodzaj błędu/nieprawidłowości	Naruszenie przepisu Pzp	Opis błędu/nieprawidłowości
<ul style="list-style-type: none"> • Niewłaściwie udokumentowanie 	<ul style="list-style-type: none"> • Art. 10.2. 	<ul style="list-style-type: none"> • Wybranie trybu zamówienia publicznego innego niż

i nieuzasadnienie wyboru trybu zamówienia w przypadku innego niż przetarg nieograniczony/ograniczony		podstawowy nie uzasadniając jego wyboru
<ul style="list-style-type: none"> Niewłaściwy opis przedmiotu zamówienia we wniosku o zamówienie publiczne 	<ul style="list-style-type: none"> Art. 30 	<ul style="list-style-type: none"> Wykonanie opisu przedmiotu zamówienia publicznego przez osoby nieposiadające doświadczenie zawodowego oraz rozeznania i przygotowania technicznego
<ul style="list-style-type: none"> Sporządzenie Specyfikacji Istotnych Warunków Zamówienia niezgodnie z wymaganiami 	<ul style="list-style-type: none"> Art. 36 	<ul style="list-style-type: none"> SIWZ zawiera inne lub nie zawiera informacji określonych w ustawie
Publikacja ogłoszenia o udzielenie zamówienia publicznego oraz otwarcie ofert		
Rodzaj błędu/nieprawidłowości	Naruszenie przepisu Pzp	Opis błędu/nieprawidłowości
<ul style="list-style-type: none"> Różnice pomiędzy podstawowymi zapisami SIWZ a ogłoszeniem o zamówieniu 	<ul style="list-style-type: none"> Art. 36, 41, 48. 	<ul style="list-style-type: none"> Podanie różnych warunków uczestnictwa w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego
<ul style="list-style-type: none"> Niezgodności pomiędzy treścią ogłoszenia o zamówieniu z Biuletynu Zamówień Publicznych z ogłoszeniem ze strony internetowej zamawiającego i ogłoszeniem zamieszczonym w siedzibie zamawiającego 	<ul style="list-style-type: none"> Art. 40 ust. 6 pkt 2 	<ul style="list-style-type: none"> Ogłoszenie o zamówieniu, odpowiednio zamieszczone lub publikowane w miejscu publicznie dostępnym nie może zawierać informacji innych niż zamieszczone w BZP i UE
<ul style="list-style-type: none"> Niewłaściwy wybór oferenta, bezpodstawne odrzucenie najkorzystniejszej oferty lub brak odrzucenia oferty gdy było to konieczne z uwagi na niespełnienie 	<ul style="list-style-type: none"> Art. 89, 90, 91 	<ul style="list-style-type: none"> Odrzucenie oferty spełniającej warunki o zamówienie publiczne lub też wybranie oferty najkorzystniejszej, która nie spełnia kryteriów i warunków określonych w SIWZ

warunków udziału w postępowaniu		
<ul style="list-style-type: none"> Bezprawne udzielenie zamówienia w zamówienia z wolnej ręki lub zapytania o cenę. 	<ul style="list-style-type: none"> lub Art. 67 ust. 1 lub Art. 70 	<ul style="list-style-type: none"> Udzielenie zamówienia odpowiednio w trybie, zamówienia z wolnej ręki lub zapytania o cenę bez zachowania ustawowych przesłanek zastosowania tych trybów
<ul style="list-style-type: none"> Bezprawne udzielenie zamówień dodatkowych lub uzupełniających 	<ul style="list-style-type: none"> Art. 67 ust. 1 	<ul style="list-style-type: none"> Udzielenie zamówień dodatkowych lub uzupełniających bez zachowania ustawowych przesłanek
<ul style="list-style-type: none"> Udzielenie zamówień dodatkowych lub uzupełniających, których wartość przekracza dopuszczalną procentową wartość zamówienia realizowanego lub zamówienia podstawowego 	<ul style="list-style-type: none"> Art. 67 ust. 1 pkt 5 lub 6 Art. 67 ust. 1 pkt 7 	<ul style="list-style-type: none"> Udzielenie zamówień dodatkowych lub uzupełniających o łącznej wartości przekraczającej 50 % wartości zamówienia podstawowego lub realizowanego w odniesieniu do usług lub robót budowlanych z zachowaniem pozostałych ustawowych przesłanek stosowania trybu zamówienia z wolnej ręki Udzielenie zamówień dotykowych lub uzupełniających o łącznej wartości przekraczającej 20 % wartości zamówienia podstawowego lub realizowanego w odniesieniu do dostaw z zachowaniem pozostałych ustawowych przesłanek stosowania trybu zamówienia z wolnej ręki
<ul style="list-style-type: none"> Konflikt interesów 	<ul style="list-style-type: none"> Art. 17 ust. 1 lub ust. 2 	<ul style="list-style-type: none"> Zaniechanie obowiązku wyłączenia z postępowania osób, wobec których spełnione zostały przesłanki z tego artykułu lub poprzez złożenie nieprawdziwego oświadczenia o braku okoliczności, o których mowa w Art. 17 ust. 1
<ul style="list-style-type: none"> Brak pełnej informacji o warunkach udziału w postępowaniu lub 	<ul style="list-style-type: none"> Art. 41 pkt 7 i 9 w związku z Art. 22 ust. 3 	<ul style="list-style-type: none"> Brak zamieszczenia w ogłoszeniu o zamówieniu przekazanym UPUE lub w ogłoszeniu o zamówieniu

<p>kryteriach oceny ofert</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Art. 48 ust. 2 pkt 6, 7 i 10 	<p>BZP, informacji o warunkach udziału w postępowaniu oraz opisu sposobu dokonywania oceny spełniania tych warunków, opisu kryteriów wyboru oferty wraz z podaniem ich znaczenia</p> <ul style="list-style-type: none"> • Brak zamieszczenia w ogłoszeniu o zamówieniu przekazanym UPUE lub w ogłoszeniu o zamówieniu BZP, informacji o warunkach udziału w postępowaniu oraz opisu sposobu dokonywania oceny ofert i ich znaczenia oświadczeń lub dokumentów jakie mają dostarczyć wykonawcy w celu spełnienia warunków udziału w postępowaniu
<ul style="list-style-type: none"> • Określenie dyskryminacyjnych warunków udziału w postępowaniu lub kryteriów oceny ofert 	<ul style="list-style-type: none"> • Art. 7 ust. 1 w związku z Art. 22 ust. 4 • Art. 7 ust. 1 w związku z Art. 91 ust 2 • Art. 91 ust 3 	<ul style="list-style-type: none"> • Dokonanie opisu sposobu oceny spełniania warunków udziału w postępowaniu o udzielenie zamówienia w sposób, który mógłby utrudniać uczciwą konkurencję oraz nie zapewniać równego traktowania wykonawców • Określenie kryteriów oceny ofert w sposób, który mógłby utrudniać uczciwą konkurencję oraz nie zapewniać równego traktowania wykonawców • Określenie kryteriów oceny ofert odnoszących się do właściwości wykonawcy,
<ul style="list-style-type: none"> • Niestosowanie lub stosowanie niewłaściwych kryteriów oceny ofert 	<ul style="list-style-type: none"> • Art. 91 ust. 1 • Art. 91 ust. 3 	<ul style="list-style-type: none"> • Wybór oferty na podstawie kryteriów innych niż określone w SIWZ • Stosowanie kryteriów oceny ofert dotyczących właściwości wykonawcy, w szczególności jego wiarygodności ekonomicznej, technicznej lub finansowej
<ul style="list-style-type: none"> • Ustalenie krótszych niż przewidziane 	<ul style="list-style-type: none"> • Art. 43 ust. 1,2 lub 3 	<ul style="list-style-type: none"> • Ustalenie terminów składania ofert krótszych, niż

<p>we właściwych procedurach jako minimalne terminów składania ofert lub wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu albo zastosowanie procedury przyspieszonej bez wystąpienia ustawowych przesłanek jej stosowania</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Art. 49 ust. 1, 2 lub 3, Art. 52 	<p>terminy ustawowe</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ustalenie terminów składania wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu lub terminów składania ofert krótszych, niż terminy ustawowe
<ul style="list-style-type: none"> • Ustalenie terminów krótszych niż przewidziane we właściwych procedurach jako minimalne terminy w przypadku wprowadzania istotnych zmian treści ogłoszenia o zamówieniu 	<ul style="list-style-type: none"> • Art. 12a 	<ul style="list-style-type: none"> • Uchybienie terminom określonym w tych przepisach, w przypadku zmiany istotnych elementów ogłoszenia
<ul style="list-style-type: none"> • Niedozwolona modyfikacja dokumentów związanych z zamówieniem publicznym 	<ul style="list-style-type: none"> • Art. 38 	<ul style="list-style-type: none"> • Zmiana w treści SIWZ po upływie terminu składania ofert lub po upływie terminu składania wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu bez wymaganej zmiany treści ogłoszenia
<ul style="list-style-type: none"> • Niedopełnienie obowiązków związanych z udostępnianiem dokumentów zamówienia wykonawcom 	<ul style="list-style-type: none"> • Art. 42 ust. 1 • Art. 51 ust. 4, Art. 57 ust. 5 	<ul style="list-style-type: none"> • Nieudostępnienie SIWZ na stronie internetowej od dnia zamieszczenia ogłoszenia zamówieniu. • Nieprzekazanie wykonawcom SIWZ wraz z zaproszeniem do składania ofert
<ul style="list-style-type: none"> • Nieprawidłowości w zakresie oświadczeń i dokumentów wymaganych od wykonawców 	<ul style="list-style-type: none"> • Art. 25 ust. 1 	<ul style="list-style-type: none"> • Żądanie od wykonawców oświadczeń lub dokumentów, które nie są niezbędne do przeprowadzenia postępowania
<ul style="list-style-type: none"> • Prowadzenie negocjacji dotyczących treści oferty 	<ul style="list-style-type: none"> • Art. 87 	<ul style="list-style-type: none"> • Dokonywanie w toku badania i oceny ofert istotnych zmian w treści oferty oraz zmian wymagań zawartych w SIWZ w drodze negocjacji między zamawiającym a wykonawcą

<ul style="list-style-type: none"> Naruszenia w zakresie wyboru najkorzystniejszej oferty 	<ul style="list-style-type: none"> Art. 89 Art. 24 ust. 1 lub 2 	<ul style="list-style-type: none"> Odrzucenie najkorzystniejszej oferty bez zaistnienia przesłanek określonych w przepisie lub przez wybór jako najkorzystniejszej oferty podlegającej odrzuceniu Wykluczenie wykonawcy, który złożył najkorzystniejszą ofertę z przyczyn innych niż określone w tych przepisach, w tym poprzez zaniechanie wezwania do uzupełnienia/wyjaśnienia
<ul style="list-style-type: none"> Naruszenia w zakresie wyboru najkorzystniejszej oferty 	<ul style="list-style-type: none"> Art. 90 	<ul style="list-style-type: none"> Odrzucenie oferty zawierającej rażąco niską cenę bez zwrócenia się do wykonawcy o udzielenie w określonym terminie wyjaśnień dotyczących elementów oferty mających wpływ na wysokość ceny
Podpisanie umowy i ogłoszenie o udzieleniu zamówienia publicznego		
Rodzaj błędu/nieprawidłowości	Naruszenie przepisu Pzp	Opis błędu/nieprawidłowości
<ul style="list-style-type: none"> Naruszenia w zakresie dokumentowania postępowania 	<ul style="list-style-type: none"> Art. 96 lub 97 	<ul style="list-style-type: none"> Brak sporządzenia sprawozdania z postępowania o zamówienie publiczne
<ul style="list-style-type: none"> Naruszenie w zakresie zawarcia umowy 	<ul style="list-style-type: none"> Art. 94 ust. 1, 2 lub 3 w związku z Art. 91 ust. 1 Art. 94 ust. 1 Art. 183 ust. 1 	<ul style="list-style-type: none"> Niezawarcie umowy z wykonawcą, którego oferta została wybrana, lub w przypadku gdy wykonawca wyłoniony w postępowaniu uchyla się od zawarcia umowy, zawarcie umowy z innym oferentem z pominięciem kolejności Zawarcie umowy w sprawie zamówienia publicznego w terminie krótszym, niż określony w przepisie Zawarcie umowy w sprawie zamówienia publicznego przed ogłoszeniem przez Krajową Izbę Odwoławczą

Błędy dotyczące zamówień publicznych

		wyroku lub postanowienia kończącego postępowanie
<ul style="list-style-type: none"> • Brak przekazanie informacji o wyborze najkorzystniejszej oferty 	<ul style="list-style-type: none"> • Art. 92 ust. 1 pkt 1 	<ul style="list-style-type: none"> • Niezawiadomienie wykonawców o wyborze najkorzystniejszej oferty
<ul style="list-style-type: none"> • Niedozwolona zmiana postanowień zawartej umowy 	<ul style="list-style-type: none"> • Art. 144 ust. 1 	<ul style="list-style-type: none"> • Dokonanie istotnej zmiany umowy w stosunku do treści oferty, na podstawie której dokonano wyboru wykonawcy, chyba że zamawiający przewidział możliwość dokonania takiej zmiany w ogłoszeniu o zamówieniu lub SIWZ oraz określił warunki takiej zmiany